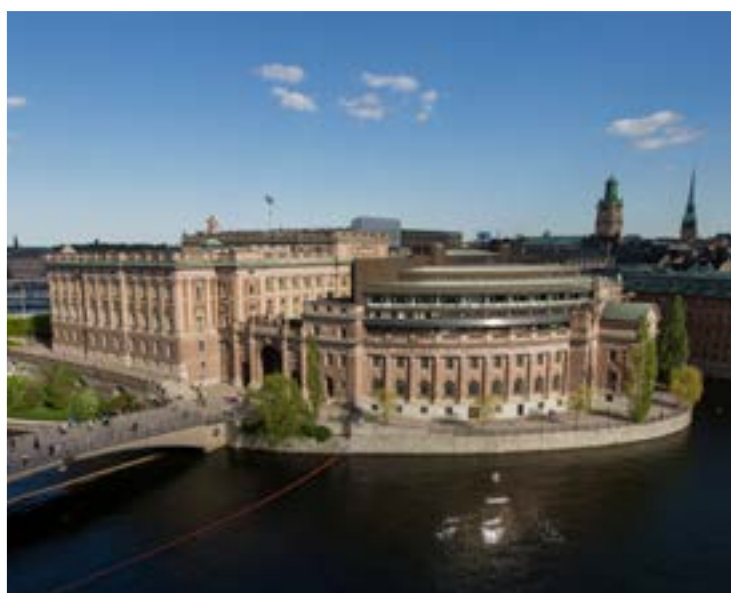

Så fungerar riksdagen på lättläst svenska

Sveriges riksdag

Webbplats www.riksdagen.se

Twitter @Sverigesriksdag

Instagram @sveriges_riksdag

YouTube Sveriges riksdag

Postadress Sveriges riksdag, 100 12 Stockholm

Besöksadresser Riksgatan 3
Riksdagsbiblioteket, Storkyrkobrinken 7 A

Telefon Växel 08-786 40 00

Frågor om riksdagen 020-349 000

E-post riksdagsinformation@riksdagen.se

Denna broschyr finns också i en utförligare version, både på svenska och engelska. Broschyrerna kan laddas ned eller beställas kostnadsfritt via riksdagens webbplats www.riksdagen.se eller från

Riksdagens tryckeriexpedition
100 12 Stockholm

E-post order.infomaterial@riksdagen.se

Telefon 08-786 58 10

Fax 08-786 61 76

Omslagsbilder

Stora bilden: ledamöter i kammaren. Foto: Melker Dahlstrand.

Lilla bilden till vänster: Riksbron som leder till riksdagshuset.
Foto: Melker Dahlstrand.

Lilla bilden till höger: konstverket "Kom som du är" framför Riksdagshuset.
©Astrid Göransson/Bildupphovsrätt 2022. Foto: Melker Dahlstrand.

Produktion

Redigering och grafisk form: Riksdagsförvaltningen, kommunikationsavdelningen

Tryck: Exakta Print AB, november 2022

Välkommen till riksdagen

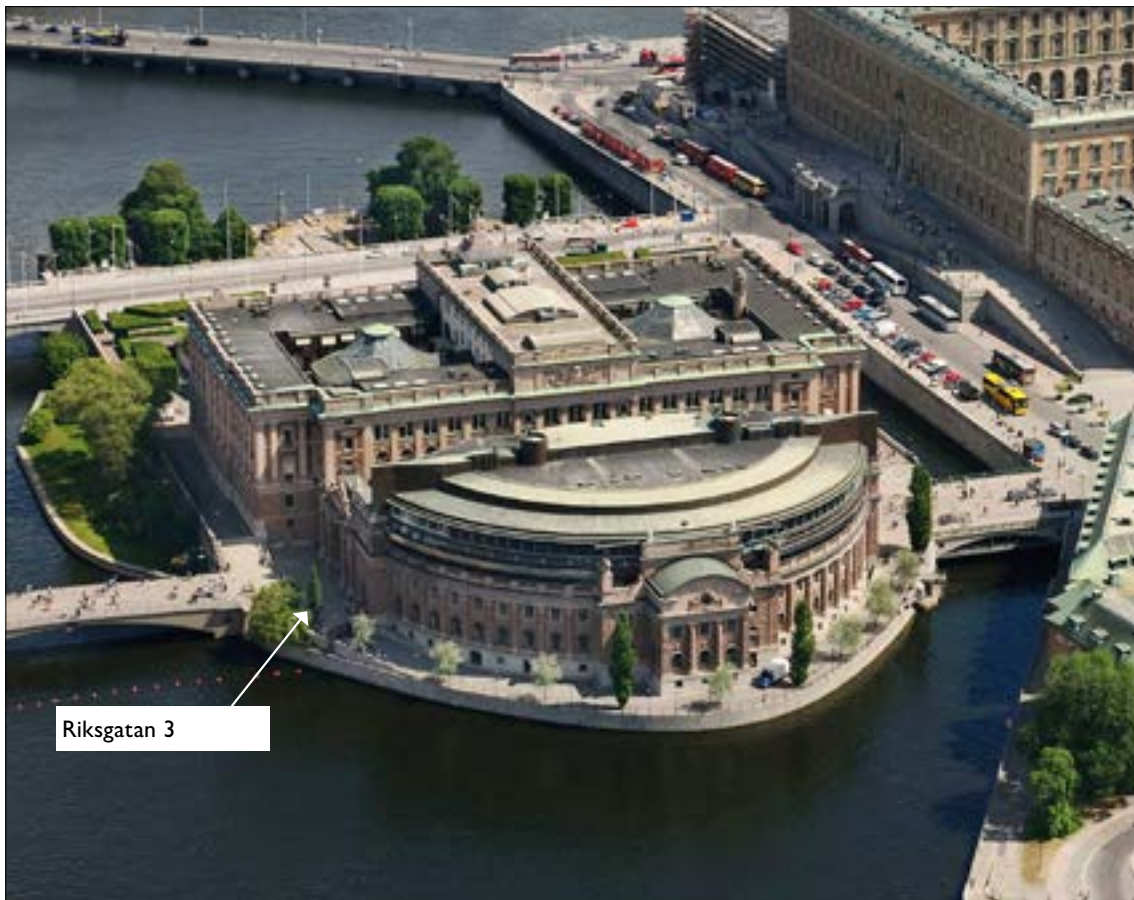
Alla kan besöka riksdagen
och lyssna på debatterna.

Alla vi som bor i Sverige skapar den svenska demokratin.
Därför måste vi kunna se hur riksdagen arbetar.

Riksdagen arbetar i Riksdagshuset i Stockholm.
Besökare till riksdagen
går oftast in vid Riksgatan 3.

På riksdagens webbplats www.riksdagen.se
får du veta hur du kan kontakta riksdagsledamöterna.
Där kan du också läsa de senaste riksdagsbesluten.

Riksdagshuset ovanifrån.
Vid allmänhetens entré
går besökarna in.

Folket väljer partier

Sverige har haft demokrati i ungefär hundra år. Demokrati betyder framför allt att svenska medborgare väljer de partier som ska representera dem i riksdagen. Att det finns flera partier att välja mellan är en viktig del av demokratin. Ledamöterna i partierna beslutar sedan åt medborgarna genom att rösta i riksdagen.

Riksdagen har 349 ledamöter. Hur många riksdagsledamöter ett parti har beror på hur många som har röstat på partiet. Det parti som de flesta har röstat på kan bilda regering. Ledamöterna i partierna röstar sedan i riksdagen om vem som ska bli Sveriges statsminister och leda regeringen.

Kungen är Sveriges statschef men har inte makt att bestämma över svenska folket.

Nästa val är hösten 2026

En svensk medborgare har ett svenskt pass och har rätt att bo och arbeta i Sverige.

För att få rösta i valet till riksdagen måste man vara svensk medborgare och ha fyllt 18 år.

FOTO: MELKER DAHLSTRAND

Riksdagsledamöterna är 349 stycken.
De samlas i kammaren.
Riksdagsledamöterna säger vad de tycker.
De debatterar med varandra och beslutar om lagar.

Grundlagarna skyddar demokratin

Sverige har fyra grundlagar.
Grundlagar gäller alltid före alla andra lagar
och tar lång tid att ändra på.

I grundlagen som heter regeringsformen
står det att Sverige ska vara en demokrati,
och där finns regler för hur riksdag och regering ska arbeta.

Grundlagen som heter successionsordningen
har regler för vem som får bli kung
eller drottning i Sverige.

Grundlagen som heter tryckfrihetsförordningen
säger att alla människor får skriva vad de vill
i tidningar och i böcker.
Sverige var först i världen
med att skriva en sådan lag.

Yttrandefrihetsgrundlagen säger
att alla människor får säga vad de vill
i radio, tv och på webben.
Men det får inte skada någon.

I Sverige har alla människor rätt att säga vad de tycker.
Här skolstrejkar Greta Thunberg
tillsammans med en kompis
utanför riksdagen.

Svenskarna väljer representanter

För att demokratin i Sverige ska fungera ska svenska medborgare välja representanter till riksdagen.

Svenska medborgare väljer sina representanter vart fjärde år.

Det kallas allmänna val.

Då väljer medborgarna också de personer som ska representera dem i kommuner och regioner.

Där beslutar politikerna om sådant som vården, skolan och omsorgen om gamla.

FOTO: MELKER DAHLSTRAND

Tre val samma dag
till riksdag, regioner och kommuner.

Åtta politiska partier

För att demokratin ska fungera ska det finnas flera politiska partier. Partierna har ofta olika förslag till hur samhället ska vara.

Medborgarna röstar på partierna i valen. Men de kan också rösta på en särskild politiker i det parti som de röstar på.

Om medborgarna inte är nöjda med hur politikerna arbetar kan de visa att de är missnöjda genom att rösta på andra partier och politiker i nästa val.

8 politiska partier i riksdagen

Centerpartiet, C

Kristdemokraterna, KD

Liberalerna, L

Miljöpartiet, MP

Moderaterna, M

Socialdemokraterna, S

Sverigedemokraterna, SD

Vänsterpartiet, V

Regeringen måste ha riksdagens stöd

När medborgarna har valt partier till riksdagen bildar ett eller flera partier regering.

För att regeringen ska få igenom sina förslag i riksdagen måste mer än hälften av riksdagsledamöterna som röstar om förslaget säga ja.

Det är det som är grunden i den svenska demokratin.

Om regeringen inte får stöd av riksdagen kan regeringen välja att avgå, alltså sluta att arbeta.

Riksdagen kan också tvinga regeringen att avgå genom att rösta om det.

Om mer än hälften av riksdagsledamöterna röstar mot regeringen måste regeringen avgå.

När riksdagsvalet är klart är nästa steg att bilda regering. Regeringen sitter i huset till vänster på bilden. Huset kallas för Rosenbad. Till höger på bilden ligger Riksdagshuset.

Riksdagen frågar medborgarna

Någon gång kan riksdagen vilja veta i förväg vad medborgarna tycker om något. Då kan riksdagen fråga medborgarna. Det gör riksdagen i en folkomröstning. I folkomröstningen får medborgarna svara på vad de tycker. Men riksdagen behöver inte besluta som medborgarna tycker.

Den senaste folkomröstningen var år 2003. Då röstade de svenska medborgarna nej till att byta ut den svenska kronan mot euron. Euro är den sorts pengar som många EU-länder har valt att ha. Den gången gjorde riksdagen som medborgarna tyckte. Sverige behöll den svenska kronan.

Sverige röstade nej till att införa euron i en folkomröstning år 2003.

Din röst i valet styr politiken

Sverige är indelat i 29 valkretsar.
En valkrets är ungefär lika stor
som det län som valkretsen hör ihop med.
Varje riksdagsledamot tillhör en valkrets.

Före valet

Före ett val bestämmer partierna
vilka personer som ska få sitta i riksdagen
om partiet får tillräckligt många röster.
Namnen på dessa personer finns på partiets valsedlar.
Väljarna kan kryssa för den person
som de vill ha i riksdagen.
Även i valen till kommuner och regioner
kan väljarna rösta på en person.

Efter valet

Valmyndigheten räknar
hur många röster partierna har fått i valet.
Sedan delar de ut platserna i riksdagen
så att det parti som fått flest röster får flest platser
och det parti som fått minst röster får minst platser.

Men ett parti måste ha minst 4 procent
av alla rösterna i hela Sverige
för att komma in i riksdagen.
Ett parti kan också komma in i riksdagen
om partiet får minst 12 procent
i ett enda område som kallas valkrets.
Inget parti har hittills kommit in i riksdagen på detta sätt.

FOTO: ANDERS LÖWDIN

När det är val tar valarbetarna emot väljarens röstkort och tittar på legitimationen så att det är rätt person som röstar. Valmyndigheten ser till att valen fungerar som de ska.

FOTO: MELKER DAHLSTRAND

Väljarna kan rösta i tre val samma dag. Valsedlarna till riksdagen är gula, till kommunerna vita, till regionerna blå.

349 ledamöter i riksdagen

Alla riksdagens 349 ledamöter tillhör ett parti.
Det finns åtta partier i riksdagen.

Ledamöterna får arbeta i riksdagen i fyra år och det kallas en mandatperiod.
Sedan blir det val igen.
Ungefär 7,8 miljoner människor hade rätt att rösta i valet till riksdagen 2022.
För att få rösta måste du vara svensk medborgare och ha fyllt 18 år senast på valdagen.

Ungefär 84 procent röstade i senaste valet av de 100 procent som får rösta.
Det är många om man jämför med andra länder.

Mandatfördelning

Ett mandat betyder samma sak som en plats i riksdagen.
Så här många platser fick partierna i riksdagen i det senaste valet:

Socialdemokraterna, S, har 107 platser
Sverigedemokraterna, SD, har 73 platser
Moderaterna, M, har 68 platser
Vänsterpartiet, V, har 24 platser
Centerpartiet, C, har 24 platser
Kristdemokraterna, KD, har 19 platser
Miljöpartiet, MP har 18 platser
Liberalerna, L, har 16 platser.

FOTO: MELKER DAHLSTRAND

Efter valet 2022 kom många nya ledamöter in i riksdagen.
Här är några ledamöter i kammaren.

Efter valet

Efter valet när riksdagen samlas igen ska riksdagsledamöterna allra först välja en talman. Talmannen leder mötena i kammaren, där riksdagsledamöterna debatterar och beslutar. Talmannen ska inte vara med i debatterna och får inte rösta när ledamöterna ska fatta beslut.

Alla som sitter i riksdagen har en ersättare. Talmannen har tre ledamöter som turas om som ersättare och de kallas vice talmän. När de vice talmännen är ersättare får de inte vara med och debattera, men de får rösta när ledamöterna ska fatta beslut.

FOTO: ANDERS LÖWDIN

Talman Andreas Norlén (M) med klubban bredvid sig. Den ska han slå mot bordet när riksdagen har bestämt något. Bakom honom står de tre vice talmännen som turas om att avlösa honom.

Efter ett riksdagsval
ska riksdagen alltid rösta
för att se vilket stöd
förslaget till statsminister har.
Om fler än hälften av ledamöterna i riksdagen
röstar nej till förslaget till statsminister
måste talmannen komma med ett nytt förslag.
Sedan röstar ledamöterna igen.

När ett förslag till statsminister
har blivit godkänt av riksdagen
väljer statsministern de andra ministrarna
som ska ingå i regeringen.

FOTO: MELKER DAHLSTRAND

Kung Carl Gustaf är Sveriges statschef.
Han står vid talarstolen i mitten.
Han öppnar riksdagen varje höst.

Partiernas arbete i riksdagen

Riksdagsledamöter från samma parti bildar en partigrupp och har sitt kontor i riksdagen. Kontoret kallas partikansli.

Partikanslierna får pengar av staten så att de kan anställa sin egen personal. Partierna får också pengar av staten för att kunna arbeta utanför riksdagen.

När ledamöterna inte är i riksdagen arbetar de ofta hemma i sin valkrets. I valkretsen träffar riksdagsledamöterna andra politiker i samma parti och de pratar om vad de tycker i olika frågor. Riksdagsledamöterna träffar också medborgare och besöker arbetsplatser och skolor. Allt ledamöterna får veta när de är hemma tänker de också på när de ska fatta beslut i riksdagen.

Ledamöterna skriver också artiklar i tidningar och svarar på frågor från journalister. Ledamöterna talar också om vad de tycker i sociala medier.

FOTO: MELKER DAHLSTRAND

I den här salen träffades riksdagen förr i tiden. Nu träffas ledamöterna i det största partiet här och det är Socialdemokraterna.

Ett utskott är som en liten riksdag

Det finns 15 utskott i riksdagen som alla arbetar med olika frågor. Varje utskott ska ha minst 15 medlemmar och minst lika många ersättare. I dag har varje utskott 17 medlemmar. Ersättarna är ledamöter som kan arbeta i utskottet om den vanliga medlemmen inte kan vara med.

Ju fler röster ett riksdagsparti har fått i valet desto fler riksdagsledamöter från det partiet är med i de olika utskotten.

Man kan säga att ett utskott är som en liten riksdag eftersom alla partierna har platser i utskottet efter hur många platser de har i riksdagen.

Innan riksdagen kan besluta om en fråga ska ett utskott ha arbetat fram ett förslag till beslut. Mycket av riksdagens arbete görs i utskotten

Utskotten väljer ordförande och en vice ordförande för utskottet. Varje utskott har också ett eget kontor som kallas kansli med tjänstemän som arbetar där. Tjänstemännen som arbetar på kanslierna är inte valda av folket. Därför får de fortsätta att arbeta även om politikerna byts ut.

FOTO: ANDERS LOWDIN

Utskotten arbetar med frågor som riksdagen ska besluta om. I ett utskott är riksdagsledamöter från alla riksdagspartierna med. I det här rummet har utrikesutskottet sina möten. Detta utskott har hand om frågor som gäller relationer till andra länder.

Riksdagen beslutar om nya lagar

Oftast är det regeringen som kommer med förslag på nya lagar. Men det är riksdagen som beslutar om det ska bli en ny lag eller inte.

Regeringen gör ibland en utredning först för att undersöka en fråga noggrant. När utredningen är klar får myndigheter och organisationer som arbetar med frågan säga vad de tycker. Regeringen lämnar sedan sitt förslag på ny lag till riksdagen. Regeringens förslag kallas proposition.

Alla ledamöter kan säga vad de tycker om regeringens förslag genom att skriva motioner. Sedan arbetar riksdagens olika utskott med förslaget innan riksdagen kan besluta. Utskottets ledamöter måste få tid att lära sig mer om frågan. De frågar experter, medborgare och den egna partigruppen om vad de tycker.

När de i utskottet som arbetat med frågan är klara skriver de ett betänkande. I betänkandet står hur utskottet vill att riksdagen ska besluta. Om någon ledamot i utskottet inte håller med lämnar hen det i en reservation som står med i betänkandet.

När riksdagen sedan får betänkandet har alla riksdagsledamöter några dagar på sig att läsa igenom det. Sedan är det debatt i kammaren. Efter debatten röstar ledamöterna. Talmannen slår klubban mot bordet när beslutet är fattat.

Beslutet går sedan tillbaka till regeringen som ska se till att myndigheterna börjar arbeta efter den nya lagen. De svenska myndigheterna ska se till att det blir som riksdagen och regeringen har bestämt. Regeringen bestämmer över myndigheterna.

FOTO: ANDERS LÖWDIN

Riksdagsledamöterna beslutar genom att trycka på en knapp. Grön knapp är ja. Röd knapp är nej. Gul knapp betyder att de låter bli att rösta.

FOTO: ANDERS LÖWDIN

Riksdagens talman Andreas Norlén slår klubban mot bordet när ett beslut är fattat.

Statens budget är statens pengar

Något av det viktigaste som riksdagen ska besluta om är hur Sverige ska använda statens pengar, det som kallas statsbudgeten.

Arbetet med statsbudgeten börjar på våren i april.

Då lämnar regeringen sitt förslag som kallas vårpropositionen till riksdagen.

Regeringen skriver i vårpropositionen om den tycker att Sveriges ekonomi är bra eller dålig.

I vårpropositionen står också hur regeringen tänker arbeta med ekonomin.

På hösten kommer sedan budgetpropositionen.

Där står regeringens förslag till hur statens pengar kan användas under det år som kommer.

När riksdagen har öppnat på hösten är det allmän motionstid.

Då får riksdagsledamöterna lämna motioner om alla frågor som riksdagen kan besluta om.

Då kan också de partier som inte ingår i regeringen lämna sina egna förslag

till hur staten ska använda sina pengar.

Sedan arbetar riksdagen med budgeten hela hösten.

FOTO: MELKER DAHLSTRAND

Budgetpropositionen är regeringens förslag till hur statens pengar ska användas.

Statens budget delas upp
på 27 områden.
Några av områdena är
hälsovård, arbetsmarknad och miljövård.
De olika utskotten arbetar sedan
med de olika områdena.
Riksdagen beslutar om hur budgeten ska se ut
innan året är slut.
Den nya statsbudgeten
börjar gälla från den 1 januari året efter.

FOTO: MELKER DAHLSTRAND

Finansminister Elisabeth Svantesson
på väg för att lämna
regeringens budgetproposition
till riksdagen.

Riksdagen kontrollerar regeringen

Medborgarna måste kunna lita på dem som styr Sverige.
Därför ska riksdagen kontrollera att regeringen sköter sitt arbete.
När riksdagen kontrollerar regeringen skyddar den demokratin och ser till att staten använder pengarna på ett bra sätt.
Journalister i tidningar, radio och tv arbetar också med att skydda demokratin.
De gör ofta sina egna undersökningar och berättar när de upptäcker fel i samhället.

FOTO: MELKER DAHLSTRAND

Ministrar från regeringen kommer till riksdagens kammare för att svara på frågor från riksdagens ledamöter. Ledamoten står till höger och frågar ministern.

Riksdagen kan fråga regeringen

En gång i veckan ordnar riksdagen en frågestund i kammaren. Då kommer ministrar från regeringen till kammaren och svarar på riksdagsledamöternas frågor.

Riksdagsledamöterna kan också skriva ner frågor som skickas till regeringen. De kallas interpellationer. Regeringen skriver ett svar och låter en minister komma till kammaren och förklara.

Konstitutionsutskottet granskar regeringen

Konstitutionsutskottet, KU, granskar regeringens arbete. Alla riksdagsledamöter kan anmäla en minister i regeringen till KU. Anmälningarna ska handla om hur en minister sköter sitt arbete.

När KU får en anmälan bestämmer ledamöterna i KU själva om de ska arbeta med anmälan. Om KU väljer att arbeta med en anmälan kan ledamöterna sedan ställa frågor till ministrar, tjänstemän och andra personer om vad som hänt. Ofta sänder tv och radio KU:s utfrågningar.

KU skriver sedan ett betänkande som riksdagsledamöterna debatterar om i kammaren.

FOTO: MELKER DAHLSTRAND

Konstitutionsutskottet har en utfrågning. Här är det den tidigare statsministern Magdalena Andersson som frågas ut.

Om minst 35 ledamöter misstror ministern kan de säga till om att de vill rösta.

Om fler än hälften av riksdagsledamöterna röstar mot ministern måste ministern sluta.

Om riksdagen röstar bort statsministern måste hela regeringen avgå.

Kontrollerar myndigheter

Riksdagen har två myndigheter som kan kontrollera andra myndigheter.

Den ena myndigheten är Justitieombudsmannen som förkortas JO.

JO kontrollerar att tjänstemännen på myndigheterna följer lagarna.

Den andra myndigheten är Riksrevisionen som ska kontrollera hur staten använder sina pengar.

Riksrevisionen bestämmer själv vilka myndigheter den ska granska.

Riksdagen väljer de personer som ska arbeta som justitieombudsmän och som riksrevisorer.

Riksdagen och EU

Sverige är medlem i Europeiska unionen som också kallas EU.

27 länder är medlemmar i EU.

När Sverige blev medlem lämnade riksdagen över en del av sin makt att bestämma om lagar till EU.

En EU-lag kan göra att en svensk lag måste ändras. Då föreslår den svenska regeringen det i en proposition till riksdagen. När riksdagen har röstat ja till propositionen börjar den nya lagen att gälla.

Riksdagen prövar också alla förslag till nya lagar som kommer från EU. Riksdagen prövar om riksdagen eller EU ska bestämma om lagen. Det kallas att subsidiaritetspröva.

Ministrarna i Sveriges regering är med på möten i EU. På mötena träffas ministrar från EU:s 27 medlemsländer.

Innan regeringen åker till mötena i EU träffas regeringen och riksdagen i riksdagens EU-nämnd. I EU-nämnden pratar de om vad ministrarna ska säga på EU-mötet. När ministrarna är tillbaka i Sverige kommer de till riksdagen igen för att berätta om mötet.

FOTO: CAPILLA SVENSK

Sverige är medlem i Europeiska unionen, EU. Framför ett av riksdagens hus hänger riksdagens flagga och EU:s flagga.

Riksdagen och utrikespolitiken

Utrikespolitik handlar om hur Sverige ska vara mot andra länder. Utrikespolitiken är viktig och riksdagsledamöterna debatterar den ofta i kammaren.

Riksdagen samtalar också med regeringen om utrikespolitiken i riksdagens utrikesnämnd. I början av varje år presenterar utrikesministern Sveriges utrikespolitik för det kommande året för ledamöterna. Efteråt debatterar ledamöter och ministrar utrikespolitiken i riksdagen.

Det är regeringen som har störst ansvar för utrikespolitiken. Men i några frågor är det riksdagen som beslutar. Riksdagen beslutar om sådant som om Sverige ska skicka fredsbevarande styrkor till andra länder och hur mycket av statens pengar som ska gå till bistånd till fattiga länder.

FOTO: ANDERS LÖWDIN

Utrikespolitik handlar om hur Sverige ska vara mot andra länder. Bilden visar några olika länders flaggor framför Riksdagshuset.

FOTO: MELKER DAHLSTRAND

Riksdagens talman Andreas Norlén har många utländska besökare. Här är träffar han talmännen från Lettland, Estland och Litauen.

Talmannen, ledamöterna och utskotten reser mycket till andra länder för att lära sig mer, berätta om sitt arbete och träffa andra politiker.

Riksdagen ger också sitt stöd till nya demokratier i andra länder. Ibland åker ledamöterna till andra länder när det är val där för att se till att valen sker på rätt sätt och är demokratiska.

Riksdagen är äldre än rösträtten

Så långt som tusen år tillbaka i tiden
fanns det något som liknar en riksdag i Sverige.
Men på den tiden
fick inte alla medborgare rösta.

När kung Gustav Vasa hade det första riksmötet år 1527
fick bara män ur de fyra stånden vara i riksdagen.

De fyra stånden var:

adel, präster, borgare och bönder.

På 1600-talet skrev man de första reglerna
för hur riksdagen skulle arbeta
och man började också lämna förslag
som kallas propositioner.

På den tiden var en proposition
ett förslag från kungen till riksdagen.

Riksdagsledamöter i Förstakammarsalen år 1905.
På den tiden hade riksdagen två kamrar.

Men det fanns också tider
då svenska kungar styrde Sverige helt själva.
Från slutet av 1600-talet till början av 1700-talet
var det kungen som bestämde.
Men under den så kallade frihetstiden
från år 1718 till år 1772 styrde riksdagen Sverige.
Då växlade makten mellan två grupper
som kallades hattar och mössor.

Under 1800-talet började man
att välja representanter till riksdagen
men det var fortfarande bara män
ur vissa grupper i samhället som fick rösta.

Först år 1909 fick alla män i Sverige rösträtt.
År 1921 fick även kvinnor rösträtt.

År 1897 började man bygga Riksdagshuset
där det ligger i dag
på Helgeandsholmen i Stockholm.
År 1905 flyttade riksdagen in.

Riksdagsförvaltningen ger stöd, service och information

Personalen på Riksdagsförvaltningen hjälper till så att arbetet i riksdagen ska fungera bra. Ungefär 680 personer arbetar för att ge riksdagsledamöterna det stöd och den service som de behöver för att kunna sköta sitt arbete.

Inom Riksdagsförvaltningen finns också en kommunikationsavdelning som vänder sig till medborgarna. Det är mycket viktigt för demokratin att medborgarna får veta hur riksdagen arbetar.

FOTO: CAPILLA SVENSK

Riksdagsledamöterna kan låna böcker på Riksdagsbiblioteket. Alla som vill kan besöka och låna böcker på Riksdagsbiblioteket. Biblioteket finns också på riksdagens webbplats www.riksdagen.se

Läs vad riksdagen har beslutat

På riksdagens webbplats www.riksdagen.se finns en egen avdelning på lättläst svenska. Här är ett av riksdagens beslut från år 2016 på lättläst svenska.

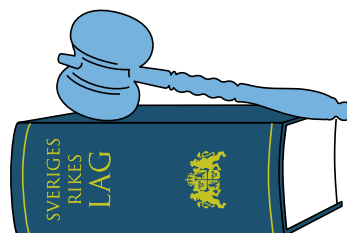

ILLUSTRATION: CHIMNEY

Personer som vill studera för att få jobb ska få pengar

Om en person vill studera kan han eller hon få pengar för att göra det. Det kallas studiestöd.

Nu har riksdagen bestämt att det ska finnas ett till studiestöd.

Det nya ska heta studie-starts-stöd. Studie-starts-stödet ska gå till personer som inte har något jobb och ingen lång utbildning.

De personerna ska på så sätt kunna studera och sedan lättare få ett arbete.

Reglerna för det nya studie-stödet ska börja gälla den 1 januari 2018.

Den som vill veta mer om beslutet kan söka efter 2016/17:UbU20

Så fungerar riksdagen på lättläst svenska

Är lättläst något för dig?

Många människor har svårt att läsa.
Då kan de behöva lättlästa texter.
Den här broschyren är framtagen
för att göra det lättare att förstå
hur riksdagen arbetar.